

Bertel Westermarck

Uppskattad organisk kemist

Vi fick i fjol sorgebudet att Bertel Westermarck (född 1.12.1948 i Strömfors) hade gått bort bara 71 år gammal.

När han efter moget övervägande beslöt att pensionera sig för fem år sedan trodde nog många av hans vänner och bekanta att han skulle börja tillbringa en större del av sin tid på golfbanor i Spanien.

Under många år reste han regelbundet dit för att spela golf, som var hans stora fritidsintresse. Nu blev det inte så många resor.

Efter studenten påbörjade han sina kemistudier vid Helsingfors universitet. Kemiska institutionens laboratorium för svenskspråkig undervisning vid Södra Hesperiaagatan 4 (’svenska kemen’) blev som hans andra hem under många år och där jobbade han långa dagar.

I slutet på 1980-talet verkade han som forskare vid Max-Planck-Institut für Polymerforschung i Mainz, där han gjorde sitt doktorsarbete under ledning av Professor Hans-Wolfgang Spiess.

Bertel försvarade sin doktorsavhandling *A deuterium spin-lattice relaxation and ²H-NMR line shape study of molecular motions in poly-electrolyte complexes* vid Helsingfors universitet år 1988. Professor Jörgen Tegenfeldt var hans opponent.

Tålmodig lärare

När Westermarck återvände till Helsingfors universitet blev han lektor som senare kallades universitetslektor i organisk kemi vid svenska kemen och stannade där tills

han gick i pension. Svenska kemen flyttade med de övriga kemisterna på 1990-talet till Chemicum i det nya kampusområdet i Gumtåkt.

Han föreläste organisk kemi på svenska och undervisade organisk syntes i laboratoriet. Han var en tålmodig lärare som orkade stå timtals i laboratoriet för att lära ut olika tekniker i organisk syntes.

Han utbildade många duktiga organiker, som blev kemilärare, fick framstående jobb på den privata sektorn, eller gjorde en akademisk karriär.

Bertel Westermarck var mycket privat. Hans arbetskamrater och studenter uppskattade honom, men de visste nästan inget om hans liv utanför universitetet. Han sörjs närmast av fem syskon. Bertel var äldst i syskonskaran. Han var bosatt i Helsingfors, men är begravd i Sibbo bredvid sin mor. Sibbo var alltid nära hans hjärta och på många sätt hans verkliga hem.

DAGE SUNDHOLM,
professor och

PEKKA PYYKKÖ,
emeritusprofessor

Koronatutkijät palkittiin tiedonvälityksestä

Helsingin yliopiston tutkijat **Olli Vapalahti** ja **Tarja Sironen** ovat saaneet yliopistonsa jakaman tiedonjulkistamis-palkinnon. Tunnustuksen perusteena on ansiokas tieteellisen tiedon välittäminen.

J. V. Snellmanin nimeä kantava palkinto myönnettiin tänä vuonna poikkeuksellisesti kahdelle hengelle.

Zoonosivirologian professori Olli Vapalahti on tutkinut urallaan eläinten ihmisiin välittämiä viruksia, kuten zika-, puutiaisaivokuume- ja ebolavirusta, ja myös uusia viruksia, joita ei ole aiemmin kuvattu.

Uhkaavien infektioautien apulaisprofessori Tarja Sironen paneutuu muuntuviin, ihmisessä tai eläimissä tautia aiheuttaviin mikrobeihin sekä muun muassa jyrjä- ja lepakkovälitteisiin tauteihin. Hän pyrkii työssään tuottamaan tietoa, jonka avulla muuttuvassa ympäristössä voidaan varautua infektiouhkiin.

Tutkitun tiedon puolesta

Samassa tutkimusyksikössä työskentelevät Vapalahti ja Sironen ovat vuoden 2020 keväästä lähtien keskittyneet uuteen sars-cov2-koronavirukseen.

Oman tutkimustyönsä ja viranomaisyhteistyön lisäksi molemmat ovat tarjonneet asiantuntemuksensa median käyttöön. Näin kaksikko on toteuttanut tehokkaasti yliopiston kolmatta tehtävää ja vienyt tutkimustietoa koko yhteiskunnan ja kaikkien kansalaisten hyödyksi.

Olli Vapalahden mukaan korona-ajan epävarmuus on nostanut esiin luotettavan tiedon suuren tarpeen.

”Kun tieto on epävarmaa ja se on hajallaan, yleiskuvaa ja valistuneita arvioitakin tarvitaan. Perusopetuksen antaminen on auttanut tieteen yleistajuistamisessa”, hän sanoo.

Tarja Sironen muistuttaa, että tieteentekijöiden täytyy näkyä yhteiskunnassa ja puhua tutkitun tiedon puolesta.

”Sitä eivät muut tee meidän puolestamme.” □

Helena Hiltunen/Helsingin yliopisto

Tarja Sironen ja Olli Vapalahti vastaanottivat 6 000 euron palkintonsa Helsingin yliopiston syntymäpäiväviikolla 25. maaliskuuta.